Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКАЯ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ»)

ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера денз

ШОЛТТА, 31 январь, 1976 шу.

№ 13 (5240)

Мах-2 нед.

СЪЕЗДА ДЕЛЕГАТАШ

КЪАХЬЕГАМА СИЙДОЛА НИКЪ

Назаровски трикотажни фабрике магазьа саг коровозгІаргашъ кхоьа коммунист, наставница Орцханова Хьамада Зояй хьаьжа эгІара бочагІа дола шу хилар ийлаггІув пятилетке тІехьажа шу. КПСС Нохч-ГІалгІай обкома членашта, КПСС XXV съезде эхийта делегаталла хержар. Шийл парте баннна тешам ца бозбарг кхы а хьинар айдаь къаьегашъ коммунистий форума сийна социалистически яхьа бахьнаниарча кхоьа хьалхатІаттаьн я из. КПСС XXV съезда сийна планал соагІа 12 тонн трикотаж кийнде социалистическе декларацеи тІаьхьа Зояс. Уж уллаца кхоачашдеш а да.

Ший болх дика дІабоаьшн доаха къаьегама толамаш дика хилларан сатийна Іенарг - ца Ахьмада Зоя. Из я фабрике дикагІоьла наставник поархІаш. Ший оппат дІалуш, ца кхор дІакхоьш шо Іомабе дукха специалисташ бе фабрике. Царех ба Беризнова Хьалимат, Аушева Золотаан, къьбарш. Мелла ше дика балхах яхете а ший профессех цига къаьегаш барашца дагІаоьлаш оамал я чуи. Кест-кеста балха тІа цхьа шег бола ІаІма дІа-ахьа хоатташ, шоай опыт дІа-ахь пуш хул Ахьмада Зоя фабрика кхыне участкера вязальни машинний мастера гІонча Арсельгов Хамерзан. Цудухьа царна тІа-тІа кІоаргІата йоаь шоай балха говзаш.

Цеке моллагІа дІаделлеш дола кердадар эгІара къьлхорчаш хьалоьлеш ду я юкъ-ахь коммунистическе декларацеи я комсомольски организацне секретарь, къьхьегамхой Назаровски райсовета депутат Орцханова Зоя. Цу я общественни балхашъ дукхахча хІамма декхарийл ю из. КПСС XXIV съезде, цуьи тІехьа хиннча КПСС ЦК Пленумий решенеш ихокачашъра, парте XXV съезда оттаьхьа КПСС ЦК проектах лаьца фабрике кхыне коллектеше дукха бассдаш ю, кхалнаха юкъе дукха ехетама болх бу, коммунистически хьисапе къьхьегара уж карцигІоьах.

Мастера гІонча Ахьмада Зоя къьхьегаш яр фабрико керттерчарех паччахьлакхен плани тІаийца социалистически декларацеи толамца кхоачашдечарехи йола цеха коллектив я. ДІадаьхача шера план дика тІехьихкоьаьв а ешш, къьхьегама оасарне 1974 шера хинначул 35 процент лаьхІийр. Арахецца продукце дукхаш дикагІа а кулгІатаи 1974 шера кийчъера продукцера дІадохийтачул 700 зэер сом кІезнигІа хилар соахха цунгІа дІадеъийтар. Уж толамаш доахача а дІазза дакъа лаьцаеш коммунистически къьхьегама удержинеш, «1974 шера социалистически яхье котьлнарап» яха сийлан знак лелаеча Ахьмада Зояс. Лоаца бала а цо хьабена къьхьегама кхыне сий, долаш хиларех коллективерча масеане а лоархІаш я из.

Б. КОСТОЕВ.

Сурта тІа: мастера гІонча, КПСС XXV съезда делегат Орцханова.

И. ПЛИЕВА сурт.

Соавжа КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советан «СССР паспортан система дІахо оргайбаккхар тоьяра Коммунистически партен Советски правительствон тІадерзадь чакхдоахача гІулакхех ца1 лархІа доагІа паспорташ хуьшаьра. Общество дегІаьнга хьежжа тІетІа тоьхи хинна советски паспортан система вай мехка законностн правопорядкни чІогІтІеъна ІалашдеН хиннай. Иштта, уьх тІехьарча хана вай вахарг хинна хуьшаьран лирде а лиьча, чакхбоккхача ну балло новкъостаг дерг. Ца гражданинга, новкІ боьхьоаьнга декларацеи дикагІа кхоачашдайтар, нах ихьан мотте бахарш е дІа - юха ахарана дуьздаденга гІулакхан сихкгІа кхеташдар. Керта паспорт бе хьона хьажа, санна цхьанна - хІаммах тешаденга доаха кхьхаташ Іалашдеш ахархан гагара. Цу гІулакха вай дикка хи йоаь сецаш хиннилга хоьш ма дей.

Керадаца документа уьх тайнара цІи я: «Советски Социалистически Республикан гражданнин паспорт». Из саго вахаш йоаккхеча хана хуьшІ дезаш хургдан. 16, 25, 45 шу дальча дахь фотокарточкаш хургда ду тІа, саг цу хиннга кхаьчча тІе1а лаьтта. Керда паспортан хьаьжа на бергІа вай мехка бахь нах уьх шера денз дІабоаьлена 1981 шерага кхаччалга йоаьча хана.

Цу баьхьа лаьрхІа йиллаа ха кІезнга ешш а чакхбаккхи безаш бола болх а Іалашъе боккха ба. ХІаьта кхуза нилийл паспортин столай боьхьой хьанарах тІийца бІяа йоаьш а бан. Цудухьа лоархІаме паччахьлакхен гІулакх санна чакхбоккхаш болча балха боагІан болх тІехьоаьмаш из тІаийгІеъна бобахарашца ишша дола практи-чески новкъостаЛ ле декхарийла а партийни, советски органаш, къьхьта предприятеЙ, учреждеЙ, колхозой, совхозой кулгалхой.

Ер шу хьаІотторлелхьа республика районешка паспорташ хуьшаьра мишта хийла яьй хьожаш тохкам бир республика чурча гІулакхий министерства болхлоща, цу гІулакха шерра общественности инъе е оаш. Цу хана гучадІабар ихьабоаьча моттташка из болх ІадабаЬара ша поменешни хьакъоастаЬ ца хилар, иштта кхидена хІамаш Іалашдеш ца хилар. ХІаьта уж кхоачашбанарш массанаьха яхар санна дІадьлъар, болх нохчаГ ца бутаи фотокарточкаи доаьлара а тІаийгІеъкъаьккхаз. Из болх къьхьтарга массанаьха чакхбаккхи безаш терхаз а деш, хІара районе дуьйи дсхкагІа паспортаи хийца мел нах биистебала бена дІахоЙтар боарамаш оттадаь. Цу хьакъеъша шоашта хьаІтанка оттадаь декхар во кхоачашдап Гудермески, Ленински, Советски районий чурча гІу. лакхий отделай паспортни службай болхлоща. Из хьтуьр дар барглабар-нагалъа санна цу денош боагІан болх лоархІам беш партийни, советски органаш санре, цу балхара кулгалхой бехьтоккам дар лаьхбара мел шпар дьа дешаре.

Лелара лел из болх цу тайнара йоаьхо парте райкомий, исхьакнцарча партийни организацей, райисполкомий, юртийн поселковнйн Советий исполкомий сагІонгахьара ец йоаьчача мотттиграшка.

Масала, ъьаннагрн вай Шалинскн район. Чакхъьа. нача цнн декадагІа, ухъаза паспортаи хьаийца бІаьна нах лнйрхІачул дІаазза кІезнигІа бе. Из иштта нийсденна ишша дола документаш кийчдарг, Іалашдара ЦОНИ-ерга доагІа новкъостага района предприятеЙ учреждеЙ кулгалхоша дьа доаналаьш.

КПСС горкомаш, райкомаша, горрайисполкомаша хьалдаза терко е езд паспортаи хуьшаьра тІехьа ца доаккхаза хьанаьха чакхдоахкаш хилийтара, цу гІулакха меа эшар Іалашдара кулгалхой оарцагІбахара. Нах цоай соцнализмечна Дальнеяпара бена, цун бераат дасамдакхкхаза тІадерзадаь цоай хьанар соавахан хургда дІаделлургдоьнаш тайнара хозен торжествешн хьалеп керда паспорташ дІатеъна вІашгІкъоьаккхан хуьлс.

Шенхо ю, цу лоархІамечча паччахьлакхен гІулакхо КПСС XXV съезда докийгІ хІамдан карагІалйнца накъъ-баха тІертача республика кхьасгІамгой денан кхы а чІоагІгІарІа айдерг кхаарах, «1976—1980 шераннга СССР халкъа бохуьан дог1абалабара керттера достижешн кхаа КПСС ЦК тІехьа хьалхатІаттаьн оттаьхь декхарин кхоачашдара вІашн кхотбаберг кхаарах.

НОВ. М. П. КАТКОВ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР УНАХЬЦІЕНО ЛОРАЯРА МИНИСТРАЛЛА ХЬОЖАВАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР-ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

У К А З

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо соьгахьа бу:

Нов. КАТКОВ Михаил Петрович Нохч-ГІалгІай АССР унахьцІено лоараяра министралла хьожаварах дола.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 30 январь 1976 шу.

СССР ГРАЖДАНИНА ПАСПОРТ

Советски политически система дІахо оргайбаккхар тоьяра Коммунистически партен Советски правительствон тІадерзадаь чакхдоахача гІулакхех ца1 лархІа доагІа паспорташ хуьшаьра. Общество дегІаьнга хьежжа тІетІа тоьхи хинна советски паспортан система вай мехка законностн правопорядкни чІогІтІеъна ІалашдеН хиннай. Иштта, уьх тІехьарча хана вай вахарг хинна хуьшаьран лирде а лиьча, чакхбоккхача ну балло новкъостаг дерг. Ца гражданинга, новкІ боьхьоаьнга декларацеи дикагІа кхоачашдайтар, нах ихьан мотте бахарш е дІа - юха ахарана дуьздаденга гІулакхан сихкгІа кхеташдар. Керта паспорт бе хьона хьажа, санна цхьанна - хІаммах тешаденга доаха кхьхаташ Іалашдеш ахархан гагара. Цу гІулакха вай дикка хи йоаь сецаш хиннилга хоьш ма дей.

Керадаца документа уьх тайнара цІи я: «Советски Социалистически Республикан гражданнин паспорт». Из саго вахаш йоаккхеча хана хуьшІ дезаш хургдан. 16, 25, 45 шу дальча дахь фотокарточкаш хургда ду тІа, саг цу хиннга кхаьчча тІе1а лаьтта. Керта паспортан хьаьжа на бергІа вай мехка бахь нах уьх шера денз дІабоаьлена 1981 шерага кхаччалга йоаьча хана.

Цу баьхьа лаьрхІа йиллаа ха кІезнга ешш а чакхбаккхи безаш бола болх а Іалашъе боккха ба. ХІаьта кхуза нилийл паспортин столай боьхьой хьанарах тІийца бІяа йоаьш а бан. Цудухьа лоархІаме паччахьлакхен гІулакх санна чакхбоккхаш болча балха боагІан болх тІехьоаьмаш из тІаийгІеъна бобахарашца ишша дола практи-чески новкъостаЛ ле декхарийла а партийни, советски органаш, къьхьта предприятеЙ, учреждеЙ, колхозой, совхозой кулгалхой.

Ер шу хьаІотторлелхьа республика районешка паспорташ хуьшаьра мишта хийла яьй хьожаш тохкам бир республика чурча гІулакхий министерства болхлоща, цу гІулакха шерра общественности инъе е оаш. Цу хана гучадІабар ихьабоаьча моттташка из болх ІадабаЬара ша поменешни хьакъоастаЬ ца хилар, иштта кхидена хІамаш Іалашдеш ца хилар. ХІаьта уж кхоачашбанарш массанаьха яхар санна дІадьлъар, болх нохчаГ ца бутаи фотокарточкаи доаьлара а тІаийгІеъкъаьккхаз. Из болх къьхьтарга массанаьха чакхбаккхи безаш терхаз а деш, хІара районе дуьйи дсхкагІа паспортаи хийца мел нах биистебала бена дІахоЙтар боарамаш оттадаь. Цу хьакъеъша шоашта хьаІтанка оттадаь декхар во кхоачашдап Гудермески, Ленински, Советски районий чурча гІу. лакхий отделай паспортни службай болхлоща. Из хьтуьр дар барглабар-нагалъа санна цу денош боагІан болх тІехьоаьмаш из тІаийгІеъкъаьккхаз. Из болх къьхьтарга массанаьха чакхбаккхи безаш терхаз а деш, хІара районе дуьйи дсхкагІа паспортаи хийца мел нах биистебала бена дІахоЙтар боарамаш оттадаь. Цу хьакъеъша шоашта хьаІтанка оттадаь декхар во кхоачашдап Гудермески, Ленински, Советски районий чурча гІу. лакхий отделай паспортни службай болхлоща. Из хьтуьр дар барглабар-нагалъа санна цу денош боагІан болх тІехьоаьмаш из тІаийгІеъна бобахарашца ишша дола практи-чески новкъостаЛ ле декхарийла а партийни, советски органаш, къьхьта предприятеЙ, учреждеЙ, колхозой, совхозой кулгалхой.

Ер шу хьаІотторлелхьа республика районешка паспорташ хуьшаьра мишта хийла яьй хьожаш тохкам бир республика чурча гІулакхий министерства болхлоща, цу гІулакха шерра общественности инъе е оаш. Цу хана гучадІабар ихьабоаьча моттташка из болх ІадабаЬара ша поменешни хьакъоастаЬ ца хилар, иштта кхидена хІамаш Іалашдеш ца хилар. ХІаьта уж кхоачашбанарш массанаьха яхар санна дІадьлъар, болх нохчаГ ца бутаи фотокарточкаи доаьлара а

ПАРТЕ ПЛАНАШ—ХАЛКЪА ПЛАНАШ

ЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ ЙОВХАЛЕН ЭНЕРГИ КХОЯР ДУХЬА

КПСС XXIV съезда решенеш хIоначIа а ешI, республикерна промышленни предприяти, гIишлошIарна, транспорта партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша технологоташа, производствона новаторашца, рационализаторашца цIьяна, 1975 шера бокха болх чакхбаьккхачу энергетически ресурсех кхоп бен пайда эцарах ца пайда эцара хьокхамашт тодарах.

Республика предприятеншка организацеширгIа цу балха хьокхе хьинаре дакъа лаьцна хIитта тIадьожжина республикански, городской, районна комитеташа.

Экономика, гIилма, техника толаве дегIаьхьаш хIинарех дикка духдарIа ши электрическин энергин.

Электрическа энергина пайда эцаре лаьцна мероприятеш нал я заводе чухьаре эрзьярен сеташ цIоаргIагIга напряжене тIа яхар — цу гIулгIо мIегIаьнгIо электрически сетташка йовзаш йоьлу электроэнергин. Масала, 1975 шера 10 бетта 9 объект 220 вольт напряжейе тIара 380 вольт напряженеше тIа яккхаро 496 эзар киловатт-сахьат энерги кхоьIа. Белгалдаккхе дикагIа, потребителаш 220 вольта напряжене тIара 380 вольта напряжене тIа болхаш болх барах йхо шера 40 предприяте 2,5 миллион киловатт-сахьат электроэнерги кхоьIа хIинарех.

Масала, «Старогрозиефть» НГДУ 36 участкерга Иванова городоне тIара 380 вольта напряжене тIа яккхарех шера 234 эзар киловатт - сахьат электроэнерги кхоьIа.

«Октябрьнефть» НГДУ 3000 киловольт ших болча ТII ша тоIйа болх чакхбаккхарех хIинарга 132 эзар киловатт-сахьат электроэнерги кхоьIа.

Болх боацича денне бийча-сферматерга даса йоагарбйоацаш лайбIйачу энергин кIезигагIа а йов, хIитта нитта энергие коэффициент эр доьхьа.

Цу дакъа чакхбьккхача болхо йиш хилийтаб 5 шера 45 предприяте 1,5 миллион. киловатт-сахьат, хIитта соацах 10 бетта республикерга 10 предприяте 382 эзар киловатт-сахьат энерги кIезиг. Масала, дагах хIоаш «Электроаппарат» хIоаш заводе муьхьачеи дезначеи деношка трансформатор лайбIйачу 306 эзар киловатт-сахьат кIезиг.

50 предприяте боккхагIа йиш болча электротехнически хIитта меттеи йоккхагIа тIа бахьан оттавоч 5 шера 5,3 миллион киловатт-сахьат кхоьIа. Масала, дагахь цIьан цементни заводе шера 895 эзаш. Грозненски пайдини механизаташ проводиш управленне — 175 эзар киловатт-сахьат кхоьIу.

Буронойнаш буруш тохача лебедкаша бинза муьлх тIабIара лаьцна къастта уйла тIаьхIитта ешаш а низ кхоьча на яьшаш доча. Цуьнга ду балхаш къастта-ча гIоина **болча привода тIа доахIитта кьадеха дезаш а хуьл. Нийса дерзийа режимов обтрудовкаех пайда дикагIа эпарон ййш хуьлийт буруш тохача доцича гIуламаш йоаш хи кьаьха санна кIезигье, цу тайп-**

Цуьл совгIа КПСС XXV съезда сийца промышленни предприятеш энергетически чIоагIта кIезигаш а, цIа тIа хьокхамашт 3,5 миллион киловатт-сахьатга йIоьхьаза энергин 18,2 эзар гигакалорни кхоьIа.

Цхьабакъа организационно - технически мероприятеш планаш уттъаза оаха бен тIа цхьа дикагIа лаьцна дика вIашгIехьа. Масала, цу дехьах-ца лоархIаш ерригача электроэнерги 34 процент дIабоаккхаш йоаш «Грозмефтехимзаводца» яха объединени.

Советски правительства 1965 шера социан бакI электроэнергин цхьа дикагIойла предложеши ялора хIара шера Ерриг-сонан конкурсан кхайкаран цхьа конкурс кхи 31 эзар сом тIа нефтехимен газеи промышленности яцаш йоаш, искусственни хьоаш плистмасса, синтетически кIуваш хьадеи йоаш балда оьсарле лаьцна йоаш лиценеи агрегаташи. Экспонеше яитта тIаьIотт юрта боалаьмо йоаш хIинаре яхача 15 процент дIакхаьта йоаш а продукци дикагIа хьаеш а я.

СУРТА ТIА: искусственни хьаьса Ерриг-сонан Цидма-тохкама института эламагIойла Хохло Е. И. Дорофеевн (заттъеьрьарг) методист Л. Н. Соболевая цIиаатта эша корд-ени йоаш цхьан процессе-гIа болх бу керда машина дIахьоьха кийчеш боахх. Из машина цIа процесс ихоачашъеш йоаччаа машинашта юле къаьсте-гана оьсарле 45 процент дикагIа йоаш а я продукци дикагIа хьаеш а я.

Н. КУЛЕШОВА сурт. ТАСС фотохроникаа.

Хими–халкъа боахама

МОСКВА. ССР ВДНХ хьайийлай «химически промышленность — халкъа боахама» яхь йоккха тематически выставка. Цига хьалхе-ца я Кемкадыртъамен газеи промышленности яцаш йоаш, искусственни хьоаш-плистмасса, синтетически кIуваш хьадеи йоаш балда оьсарле лаьцна йоаш лиценеи агрегаташи. Экспонеше яитта тIаьIотт юрта боалаьмо йоаш хIинаре яхача 15 процент дIакхаьта йоаш а продукци дикагIа хьаеш а я.

№ 2 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

КПСС Нохч - ГIалгIай обкомэ пропагандин агитацин отдела «Агитатора блокнот» яр-гIапарча, школагIочу номер тIа кепа тезиз КПСС ЦК декабрьски Пленума решенеш КПСС ЦК-ас XXV съезда оттаяь «1976—1980 шерашца СССР халкъа боазам дегIабоалабогIа керттера долгоразмерни планаш йоа. Ишта, 9 конкурс кхайкийъ Нохч - ГIалгIай АССР-е я. Республика предприятеша цIа дIачуеша 213 предложеши чакхъккхар бальш долиш 31 миллионн 653 эзаре киловатт-сахьат электроэнергин 339 эзар гигакалори йоахьала энергин кхоьIа.

Царех 69 предложени «Грозэнерго энергосистема предприятеша ешнаш.

Промышленни предприятешца электроэнерги кхоьра тоаме болх бар гIулакха боккха лоархIаме да социалистически яхь вIашгIехьакхайкинарг иш хьобора беча балха опыт шера дIа-йоа энари.

Социалистически яхье а яьшна республикерга дуккха-на промышленни предприятеша доккхий толамаш дIьлад энергобоазама технологически лакхара боараме эксплуатани ара а электроэнерги кхоьра а производственни зеделеш кхоачашъеча.

Цу тIаьхьара предприятех лерна мегаирбIаш я «Грозефть» объединени. «Красный молот» яхеи СПКБ опытни заводаш.

Энерги кхоьра лелаьна социалистически яхье доккхий хIамаш кергIгIулларех «Красной молота» яхача завода соавка I квартале Нохч - ГIалгIай АССР-ен облсовпрофеа карара кара тела. Ше байраш а яхеи цхьаьнгIа тIеман а душ цхьаьнга моттиг хьожжабир, СПКБ опытни заводи соавка шозза (I-чеи II-чеи квартализ) 2-гIа моттигаш хьожжабир карара кара тела Ше байраш а душ, Грозненски химмеоабинета IIГ кварташ хьалхара моттиг а хьожжаь цхьаьнгIа ахчан премеи ешнаш.

1-ре декабре лелз энергоресурсех пайда лелз энергосбереже-ташца заьвар вай республике. Ерригача предприятеша, колхозашца, совхозашца, транспорте, коммунални бохаме-ташца хьакхамашкой собранеш кхиий, цIаназе а кьаьстта комиссеи вIашгIехьакий электричеи бIаьнаш (бахьаьнаш энергин кIоргIа йоьлу лахара.

Кхоа беш, хьуржат деш энергоресурсаш цIаалийтар ца-дезаш а лоархIаме доаш, цIа тIа нунга хьожжаш цIа бе-за промышленноста, транспорта предприятеша, корта бо-дане метта, шитта а коммунально-бытовой предприятеша я, бахьана наха гIулакхаш дара сфера предприятеша я, цIаьта нитта бите а.

И. ФЕДОРОВ,
«Грозэнерго» энергосбыта энергоинспекце начальник.

Никъ лоацбеш, доагор кходеш

КПСС XXV съезда сиделица накъабахара доккхий социалистически декхарш тIаийлаш Ленина орден лелиеча Кьилбосса-на - Кавказа Гроznенский отделение машинаяькъахона. Шерра социалистически яхь йоаржачуна цар толамца яхоаш йоаш уж.

Дика кхаьсарна лер юташ накъдакъхар цар ницлагIга пятилетка тIехьахара шу а. Халкъа боахама моаьлло дIаяа дахьара паччахьалхиен план 101 процент кхоачаш а ешI 1974 шера дIа-йоа дильча моьдел 5 процент дукхагIа хIлар цу шера дIа-ъа дихьара.

Грозненски машинаяькъа отделенне дIаяагIа а сала дIаяхIитт 11 эзар гарга бена муьх тIабола поезд. дIаяагIа гIишлошIарна совгIа дарца дIаяхIитт 4 миллион совгIа тайп-тайпара моьхьаш.

Айха моьхьаш тIадотараех кьмчаьа пайда эца мужъаьлайтар 2370 шарна. ХIара локомотива дIаяаьрIача кьаьсте-гана оьсарле дахьара эдания 1014 процент кхоачаш.

Тlекхиача производственни хьокхамашца чакхдаьккхар яйсларга пятилетка тIехьара цу а ницлагIга пятилетке а Горловски локомотиван депо коллективо. DIадахьара шера депо машинистина дIа-йоа йиш хIинаре яхача 2500 совгIа деш хьа тIабола поезднн, царца планнаIга дахьIIаяу совгIа дIа-ъа йиш бихьабIа тIа миллион совгIа тоин хьалха боахама муьхь. Ишта хьанаре кхаьсар-ган бI шолI балхах дика кхоачаш бола тепловозний машинисташ ттIаIга пятилетка хьалхарча шера а. Яиварь хьаллаяра ах бетта 2600 совгIа деш муьл тIабола поезднш дIа-ъа яиган дар. ПланнаIга дIаяхIитта совгIа шорца дIа-йоа бIаьнаш а тIа совгIа тоин хьалха боахама муьхь.

Хьалха ракьара кхаьсар-ган бI шолI балхах дика кхоачаш бола тепловозний машинисташ. ЦхьаьнгIа тIаIга пятилетка хьалхарча шера а. Яиварь хьаллаяра ах бетта 2600 совгIа деш муьл тIабола поезднш дIа-ъа яиган дар. ПланнаIга дIаяхIитта совгIа шорца дIа-йоа бIаьнаш а тIа совгIа тоин хьалха боахама муьхь.

ХIара рейсаца нормал ухаIгIа хьалха боазама моьдел тIеман а кхуьуьнаш. ЦхьаьнгIа тIаIга пятилетка хьалхарча шера а. Яиварь хьаллаяра ах бетта 2600 совгIа деш муьл тIабола поезднш дIа-ъа яиган дар. ПланнаIга дIаяхIитта совгIа шорца дIа-йоа бIаьнаш а тIа совгIа тоин хьалха боахама муьхь.

Хьалха ракьара кхаьсар-ган бI шолI балхах дика кхоачаш бола тепловозний машинист

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ХАЛКЪА ТIАХЬОЖАМА КОМИТЕТ

Советски торговли дегIаран оргонашкаллаш тIаккъа дарен йола партин правительствон решенеш хьоачашвара хьалъхьолу йолу баьб Нохчи-ГIалгIай АССР торгове Министерстве (министр Н. Мизиев). Аслашаллаш балха нахьиг кхачаш продукташ, белхьашка-хозяйственни материалаш шIе ша товараш доIхкирг, шовьзьенай — дохьяка товарий ассортимент. Республике балха нахьа хьаптаж дикагIа хьоачашше: вашIтIехьалагIатар ту гIулакхаш.

Цунна кхьаьна, тохкамо хьалъхьекъе тайпара, (1974 шерара) КПСС ЦК декабрьски Пленумо дIалецаран лилла кхоачашдеш хан «Йоккхийча эргалоний шераш» йолу Нохчи-ГIалгIай АССР торгове Министерстве (министр Н. Мизиев). Аслашаллаш балха нахьиг кхачаш продукташ, белхьашка-хозяйственни материалаш шIе ша товараш доIхкирг, шовьзьенай — дохьяка товарий ассортимент. Республике балха нахьа хьаптаж дикагIа хьоачашше: вашIтIехьалагIатар ту гIулакхаш.

ХIара кхьаьна, тохкамо хьалъхьекъе тайпара, (1974 шерара) КПСС ЦК декабрьски Пленумо дIалецаран лилла кхоачашдеш хан «Йоккхийча эргалоний шераш» йолу Нохчи-ГIалгIай АССР торгове Министерстве (министр Н. Мизиев). Аслашаллаш балха нахьиг кхачаш продукташ, белхьашка-хозяйственни материалаш шIе ша товараш доIхкирг, шовьзьенай — дохьяка товарий ассортимент. Республике балха нахьа хьаптаж дикагIа хьоачашше: вашIтIехьалагIатар ту гIулакхаш.

Масала, 1974 шера 10 июне «Корта бозабу малараш доIкхара тIаIхьожам лоаттабеча тоIлар» аьнна сонам баьб Нохчи-ГIалгIай АССР торгове Министерства кхолле. ЛерттIа хоачашш ца бен бисар ю сонам. Цу тIа белхьалагIаташ хоьта бозабу малараш доIкхара дувзаленна дола чIогIа тIа харцъхара хIамаш. Цхьабаьлта, бусецаш бехьебераш, ша баьлан долаш дарна тIалазар дацъан. Цу тIулакха 1974 шера кхоалгIа квартале хоза а тохкам-берг болаш оттаьзьалар цар. Цу бен бисар из тохкам.

Цу тайпара, хоачашвоаьнаш-сона хьалъхьа кхи баьлан, заявленеш ю №7 боьа, шиттa Нохчи-ГIалгIай АССР торгове Министерства организацийн предприятех боахама - финансова IудамгIа итогех соатта тIаIийна № 27 дола решенеш, тIаIхьожама хьакъхьазъяр йоаь распоряженеш, приказаш хоачашдора гIулакхашца лерттIа хьожаш баш торговле министер нов. Мирчев, цун заместителаш нов. Шерипов, Сухорукова, Исмаилова. Болзоллаш бе безача организаторски балха мотта указанеш приказаш тед цар. ДIадаларна шин шера 8,5 зар тайп-тайпара документаций дIаIаьхийтар. 565 приказ тешад министерстве. Уж гIулакхаш министерстве кхуьгIалонна хоачашдаеш лерттIа тIехьажам лоаттабар нов. Мелик-Мирносянц председатель воаччу цун хьалъхь тIаIьхьожама группа а.

Советски торговле дIахо дегIаьнгна дувзаленна дола Ленинерч органий соцмаш, цоаш тIаийна решенеш, приказаш хоачашдеча тоедам болаш хоачашвоаьнаш долта йа а хойташ, уж.дIадаха дерзийла баьб Нохчи-ГIалгIай АССР Министерстве муталлохь торговле. Министерстве хьакъхьазъяр цунна тIаIаьхьожама группаш тIаIадилад уж гIулакхаш хоачашдар лоаттабу тIаIьхьожам тIоаIбелга.

Министерства, шитта цу дуккха хьолахь торгови организацина лерттIа хоачашъеш доххача товарех болх ахча-на тоьларш, лелоаралоаш доттабу хьоьсам дегIаболабаьлга новсталена партен правительствон указанеш 1974 шерта 34 шо сома, шитта соахле 11 бетта 21 зар сома эр дешъ йола мотт ийгIаш гучаьнна республика паччахьалкен гIулакхаш.

Дика дац бахча наха кулътуен гIулакхаш дара хьалаш. Духха моттигаш шийсьалгIайтар советски торговле бокъонаш тедиеш. Соазка хьалхарча бетта 342 моттиг хиннай маьрчашкара соа ахчаш доахан.

Министерства, шитта цо хоачалеча торгашца оГрзаьлачий письмонаш, жалобаш, заявленеша жьажара нъкъъ» аьнна дола 1968 шера 12 ап-

Московски область. Подольске болх бе йолаеший объект боккхаза ярех йоаь шурий завод. Шин шерен ах шерен хьалъхь яьннай чу. Цун шерий чакхъяккхаш проектин мощность — оменаза 150 тонн.

Предприятие коллективно лельхIай отгIаза хьакъ шин бутт хьалха расфасовани йолу 30 тайпа шурий продукци оранжерейна дIаза нараделлзаде.

СУРТА ТIА: шина шуьнашца чуттача цене.

Н. АКИМОВА сурт.
ТАСС фотодепеша.

«...Советски нахе доккхал лу дхо ца бен шоаш хьайна къинъ, творчески нашкаташ, болллхий кашел, колхозни кхарнол, халкъа интеллигенцин лоаттабаьлга политотдело ергIачу советски республикашна, халкъа баьлгина дерригача доккхуьнна баьлгина дерригача шаьш дахарна. Иштагга пятилетка лерттIа оргонашкаллаш экономически декларацин тоьлинна хоачашдаеш. Нах а, цар а, хьакъ социалистически Дайнехьа материальни хьуьнаш ружьаьлъ-ваьккхар хьоьсам дIаIаьхьийтар. Цунна кхин болча бергочуна нахьаьлъ КПСС Центральни Комитетс, СССР Министерствон Совето, Президиумс, ВЦСПС-н Центральни Советс хоза шо дIаьхьаьлъ-ваьккхар. Цунна кхин болча бергочуна нахьаьлъ КПСС Центральни Комитетс, СССР Министерствон Совето, ВЦСПС-н Президиумс, Всесоюзни Ленинерчу комсомолс хоза шо дIаьхьаьлъ-ваьккхар. Цунна кхин болча бергочуна нахьаьлъ КПСС Центральни Комитетс, СССР Министерствон Совето, ВЦСПС-н Президиумс, Всесоюзни Ленинерчу комсомолс хоза шо дIаьхьаьлъ-ваьккхар.

Цу тIехьа, цу дIаьхьаьлъ-ваьккхар, цу дIаьхьаьлъ-ваьккхар, цу дIаьхьаьлъ-ваьккхар

Доазол дехьара

Американски вахара суртан

ЭСКАЛАТОРЕХ НАХАХИ БУ КЪАХЕТАМ

«Коломба гоь» — Нью-Йорка централни майлаяь. Хьехархой, коломан тІара Центральни паркан чу лаьнабоданна пъхьаькъахьа хьекх Христофор Колумб, бІаьрша хьекх шиъ керта тІа Іотіаоладелла уллаш санна сисина лаьтта уьйгІа даха лаьтІина «Гай-Ўэстерн» яхача компане пІемотина. Хьахьара Іаьвоолау шун коорпоненте, Іаьвалера хоам ца бен Іаьгаьи вала йолу 25 миль лаьрхІа, уьхьаьа я четро доагІо-лаьтІа эрех йола пъхьастани а.

Цъхьа шу хьалха городера Іаьвалер доагІо Іаьгаьа «Колумба гоь тІа» йогІа дехьаь шІала отта четро чувоалаяь лоба йогІа шу эскалатор оттае я. Духха ха яьккъар ши — четро эскалаторан — оттанр уьхьаьа хиина хІама дан. Бакъаь наьха гІайбІаьнар доаду лелачуь дуккхаьгІа уж сайна датташ хиларо. Массаьа хулиганаша йохаш уж духхьал шоаттта хьаьна стоп-крана йохаь ха а отташ. ХІаъТа духхьагІа даьхье «пІа» йолча хаьа ду цер из. Сеца энергин коьа хьайолаьлийтара массала города йохь рогІо-ратьарна бистера электрик реха веаш хуй, хІама аьлча четро йолча шпатанаца эскалаторашна специалист йолаш ваа.

— Из цхьаьккха хІаман кхоп ца бен лаьа хІама дан! — датташ ва Нью-Йорка городской транспорта Управление председатель Дэвид Юдин.

«Коломба гоь тІера» лелаш йоаца эскалаторашна — из я цу чІирчата гІулъакхий цхьа форма. Цар вок формаш: бІеъдь латта памятникаш, пенаш тІа дь бІеха боаннаш, чІоагІаца баьрша шуьнаш дийхка асфор тера йола четро шагонаш.

...Ъттув боацина торо йолаш йола нахана кьаьсе ю уж терхар бен а я из Нью-Йорк. ХІаъта цар а дІайоьхІит цунна шоай эгІаьа, баьшх хоаца доаьлча тІулъакхай формаша.

ЛЕТАЧА МОАРОЕХ УДАРАШ ЧУЛЕЛЛХА МОТТИГ

Монтгомери яхача американски графіста Іаьвалера лоарХІаме гІулъакх дІакхІайкъаьь: «Эгіаьбаха корзагІбаьнчаьа моарох лаьрхІа истошта лечька лаьрхІа моттиг хьаьлъяра яхча хьожаьаьлъяша. Цун хьаьлъяра эрІа — 12 меган оттаргбоаш хьаьке даьрхІа я.

Из доаш Іаьдалаца теххад, хІама аьлча тахан из терхал ца дича ца доаланадь: цъьан шера моттиггера полиценте хьаьчІ моарошна биЙтача бІиъ эгар таргта бойча лаьрхІача хьожаьаьлъяша. Цун хьаьлъяра эрІа — 12 меган оттаргбоаш хьаьке даьрхІа я.

Из доаш Іаьдалаца теххад, хІама аьлча тахан из терхал ца дича ца доаланадь: цъьан шера моттиггера полиценте хьаьчІ моарошна биЙтача бІиъ эгар таргта бойча хьаьлъяра ханна хьаь